

КРОС-КУЛЬТУРНИЙ КОМПОНЕНТ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

(Майстренко Л.В., кандидат філологічних наук, ст. викладач МНУ ім. В.О.
Сухомлинського, м. Миколаїв, Україна)

Стримкий розвиток міжкультурних зв'язків України з європейськими державами створив умови для тісного співробітництва в економічній і політичній сферах. Процеси глобалізації характеризуються посиленням використанням англійської як мови високих технологій та міжнародного працевлаштування. Володіння англійською надає фахівцям можливість долучатися до сфер бізнесу, науки та технологій, що є їхньою основною освітньою та професійною метою. Така ситуація вимагає перегляду мети, завдань та методів викладання англійської для спеціальних цілей з урахуванням потреби підготувати висококваліфікованих спеціалістів до активної та мобільної участі в інноваційних процесах, міжкультурної ділової комунікації у професіонально-орієнтованих сферах.

Ідея про збагачення курсів з вивчення іноземної мови культурологічним та лінгвокраїнознавчим змістом з'явилася завдяки усвідомленню того, що засвоюючи мову, людина одночасно проникає в нову для себе культуру, яка зберігається в мові [1, с.233]. Забезпечити міжкультурне спілкування та взаєморозуміння, та-ким чином, можливо, коли інша культура постає не як система знань, а як корисний інструмент для розуміння іншого. У результаті в особистості формується комунікативна компетенція, «всередині якої усі мовні знання і досвід є складниками, та в якій мови переплітаються і взаємодіють». Зміст сучасних освітніх програм з іноземної мови переважно орієнтується на використання знань, а не на розширення інформаційного простору, зазначається, що розвиток комунікативних навичок повинен відбуватися через «занурення» в культуру іншої країни, поглиблення лінгвокраїнознавчих знань. Метою впровадження крос-культурного компоненту у викладання англійської мови є формування вмінь особистості використовувати іноземну мову у її соціально-культурному контексті, як реальний і повноцінний засіб спілкування [2, с.330-335].

Вивчаючи англійську мову у вузах треба враховувати матеріал програми, заснований на мотивах навчання студентів; інтенсивність викладання – досягнення певного рівня компетенції за короткий проміжок часу; включати завдання інтелектуально складніші; зв'язок завдань з професійними ситуаціями. Відбір фахових навчальних текстів здійснюється із врахуванням їхньої професіональної спрямованості та змістового наповнення. Наявність термінологічних одиниць, жанрова репрезентативність та змістова доступність мають стати основними критеріями відбору текстів, опрацювання яких має наслідувати ті техніки, які використовує фахівець у своїй професійній діяльності: пошук інформації, перегляд, ознайомлення із змістом, його вивчення.

З огляду на необхідність впровадження крос-культурного елементу у викладання англійської для спеціальних цілей, вважаємо, що головним критерієм відбору навчального тексту є його автентичність. Автентичним є текст, створений

носіями мови, що відібраний з іншомовних джерел та не є спеціально адаптований. Такий текст відображає природне використання мови та не призначений для навчальних цілей.

Можемо зробити висновок, що компетентна спрямованість формує майбутнього фахівця, який не лише оволодіває знаннями, уміннями, навичками, але й здатний творчо реалізувати їх у комунікативній діяльності. Культурологічний підхід, передбачаючи спрямованість освітнього процесу, сприяє становленню культурної особистості майбутнього педагога як носія загальної і професійної культури.

Література

1. Програма з англійської мови для університетів / інститутів (п'ятирічний курс навчання): Проект / Колектив авт. : С.Ю. Ніколаєва, М.І. Соловей (керівники), Ю.В. Головач та ін.; Київ. держ. лінгв. ун-т та ін. – К. : Британська рада, 2001. – 245 с.

2. Шиян Т.В. Кросс-культурний компонент у викладанні англійської мови для спеціальних цілей / Т.В. Шиян. – МНУ ім.В.О. Сухомлинського, 2015. – Вип. 58 – С.329-371.

3. Анисимова А.И. Семантические особенности некоторых английских прилагательных в кросс-культурном контексте / А.И. Анисимова // Англістика та американістика. – Д.: Вид-во Дніпропетров.нац. ун-ту, 2005. – Вип. 2. – С. 96-99.